

Львівський державний університет фізичної культури

Кафедра фехтування, боксу та національних одноборств

РОБОЧА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

Теорія і методика обраного виду спорту та
спортивно-педагогічне вдосконалення (спеціалізація – фехтування)

(шифр і назва навчальної дисципліни)

Галузь знань 01 – Освіта / педагогіка

Спеціальність 017 - Фізична культура і спорт

Рівень вищої освіти - перший (бакалаврський)

Факультет - фізичної культури і спорту

(назва інституту, факультету, відділення)

I курс

Робоча програма Теорія і методика обраного виду спорту та спортивно-педагогічне вдосконалення (фехтування)

(назва навчальної дисципліни)

Галузь знань: 01 – Освіта / педагогіка, спеціальність: 017 – Фізична культура і спорт

«___» _____ року 29 с.

Розробники: (вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)
доцент, к.фіз.вих. Семеряк З. С.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри
фехтування, боксу та національних одноборств

Протокол від «___» _____ 20__ року №

Завідувач кафедри фехтування, боксу та національних одноборств

_____ (Бусол В.А.)

(підпис), прізвище та ініціали)

«___» _____ 20__ року

Затверджено вченою радою факультету

«___» _____ 20__ р.

Декан факультету _____ Ріпак І.М.

(підпис прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	
Кількість кредитів – 12	Галузь знань: <u>01 – Освіта / педагогіка</u> (шифр і назва)	Нормативна	
	Спеціальність: <u>017 – Фізична культура і спорт</u> (шифр і назва)		
Модулів – 2	Спеціальність (професійне спрямування): <u>немає</u>	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 4		2018-й	2019-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання <u>немає</u> (назва)		Семестр	
Загальна кількість годин – 360		1-й	2-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 8 самостійної роботи студента – 2,9	Освітньо-кваліфікаційний рівень: Бакалавр	Лекції	
		10 год.	4 год.
		Практичні, методичні	
		116 год.	152 год.
		Семінарські	
		15 год.	4 год.
		Самостійна робота	
		27 год.	32 год.
Індивідуальні завдання: - год.			
Вид контролю: залік			

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета:

Оволодіння знаннями загальних основ теорії фехтування та практичними навичками фехтування на рапірах.

Завдання:

1. Оволодіти знаннями з історії виникнення та розвитку фехтування, як олімпійського виду спорту.
2. Вивчити основні історичні етапи розвитку фехтування в Україні.
3. Вивчити класифікацію і термінологію фехтування.
4. Оволодіти основами техніки і тактики фехтування на рапірах, навичками проведення фізичних вправ.
5. Ознайомитись з основами методики навчання фехтуванню.
6. Оволодіти знаннями з організації та проведення змагань.

Знати:

- історію та сучасний стан фехтування в світі;
- основні історичні етапи розвитку фехтування в Україні;
- досягнення фехтувальників України на міжнародній арені;
- класифікацію і термінологію фехтування;
- основні засоби і методи навчання фехтуванню;
- особливості техніки, тактики та змагальної діяльності у фехтуванні на рапірах;
- причини виникнення травм та їх профілактику;
- основи організації змагань. Види та способи проведення змагань

Вміти:

- виконувати прийоми пересувань, різновиди атак, захистів, відповідей;
- проводити поєдинки на електрорапірах;
- проводити загальнопідготовчі та спеціальнопідготовчі вправи;
- виявляти помилки та виправляти їх;
- використовувати основні методи навчання і методичні прийоми;
- надавати першу допомогу при виникненні травм;
- судити поєдинки на рапірах у ролі старшого судді.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Загальні основи теорії фехтування

Тема 1. Фехтування як олімпійський вид спорту і засіб фізичного виховання

Місце фехтування у класифікації видів спорту. Виховне, оздоровче, прикладне значення фехтування. Характеристика фехтування як олімпійського виду спорту. Різновиди фехтування. Фехтування як спортивно-педагогічна і наукова дисципліна.

Організаційні, програмно-нормативні, науково-методичні, матеріально-технічні основи розвитку фехтування в країні. Система керівництва розвитком фехтування в Україні. Діяльність національної і міжнародної федерації фехтування (ФІЕ).

Роль вищих навчальних закладів у підготовці фахівців, розвитку і популяризації фехтування в Україні.

Тема 2. Історія та сучасний стан розвитку фехтування у світі

Історичні передумови виникнення фехтування. Виникнення холодної зброї у первісному суспільстві. Виникнення мистецтва володіння клинковою зброєю у Стародавньому світі (Індія, Китай, Єгипет, Греція, Рим). Гладіаторські бої. Мистецтво володіння клинковою зброєю у Середньовічній Європі. Підготовка західноєвропейського лицаря. Дуельне фехтування у Західній Європі в період Відродження (XVI-XVII ст.). Європейські школи фехтування (іспанська, італійська, французька). Навчання фехтуванню у європейських регулярних арміях. Вчителі фехтування, фехтувальні приватні заклади, фехтування в навчальних закладах.

Перші змагання з фехтування. Створення та діяльність ФІЕ. Фехтування в програмі Олімпійських ігор. Видатні фехтувальники зарубіжних країн. Сучасний стан розвитку фехтування на континентах світу.

Тема 3. Розвиток фехтування в Україні

Історичні передумови виникнення спортивного фехтування на території сучасної України. Володіння клинковою зброєю у давнього населення України (Сабатинівська культура, кіммерійці, скіфи, сармати, жителі грецьких колоній у Північному Причорномор'ї). Клинкова зброя та мистецтво володіння

клинковою зброєю воїнів Київської Русі. Клинкова зброя та навчання фехтуванню у середовищі українських козаків. Фехтування як засіб військово-прикладної підготовки у регулярних арміях XVIII-XX ст.

Фехтування в Новий час на території України: Фехтування в навчальних закладах, гімнастичних товариствах, спортивних клубах. П. А. Заковорот – найвідоміший фехтувальник України на межі XIX і XX ст. Перші змагання з фехтування на території України.

Міжвоєнний період розвитку фехтування на території УРСР та Західної України до 1939 року. Досягнення українських фехтувальників у всесоюзних змаганнях.

Розвиток фехтування в Україні у повоєнний період. Відкриття Львівського інституту фізкультури та кафедри фехтування у 1946 році. Вихід українських фехтувальників на міжнародну спортивну арену в складі збірної команди СРСР. Участь в Олімпійських іграх. Найвідоміші українські фехтувальники (60-80-ті роки XX ст.).Провідні українські тренери з фехтування. Початок виступів українських фехтувальників самостійною командою. Кризові явища в українському фехтуванні. Досягнення українських фехтувальників на чемпіонатах світу та Олімпійських іграх.

Тема 4. Класифікація прийомів і бойових дій. Термінологія фехтування.

Поняття про технічний прийом і бойову дію. Характеристика основних груп прийомів: основні положення і рухи, пересування, зміна позицій і зєднань, уколи, удари, покази уколу (удару), батмани, захвати, відбиви. Прийоми атак, захистів, відповідей, зустрічних нападів. Класифікація бойових дій фехтувальників. Підготовчі і основні дії. Характеристика підготовчих дій: розвідка, маскування, виклик. Основні дії: атаки, захисти, зустрічні напади. Тактичні завдання бойових дій. Термінологія фехтування. Загальні терміни, технічні, тактичні, суддівські. Міжнародна термінологія і її застосування у практиці тренерської роботи і суддівстві змагань.

Тема 5. Засоби і методи навчання і тренування фехтувальників

Класифікація і характеристика фізичних вправ як основних засобів навчання і тренування фехтувальників. Значущість загально- і спеціально-

підготовчих та спеціальних (змагальних) вправ на окремих етапах навчання і тренування. Класифікація і характеристика словесних і наочних методів (лекція, бесіда, аналіз, методичні вказівки і рекомендації, команда, показ, демонстрація наочних засобів, перегляд боїв і змагань). Практичні методи навчання і тренування: метод тренування без суперника, з умовним суперником, з партнером, індивідуальний урок, метод тренування з суперником (навчальні, тренувальні, змагальні поєдинки).

Методичні прийоми, що використовуються при навчанні: виконання вправ за командою, сигналом, за конкретним завданням, самостійно, зі взаємодопомогою партнера.

Тема 6. Причини виникнення травм та їх профілактика. Техніка безпеки на заняттях фехтуванням.

Аналіз статистики травматизму у різних видах спорту. Види травм. Причини травматизму на заняттях фехтуванням. Вимоги до місць занять, екіпіровки, спеціального інвентаря та спорядження.

Значення взаємодопомоги для профілактики травматизму. Самоконтроль спортсмена. Зміст інструкції з техніки безпеки на заняттях з фехтуванням.

Змістовий модуль 2. Підготовка фехтувальників у підготовчому періоді річного циклу тренувань.

1. Загальна і спеціальна фізична підготовка

Значення загальної і спеціальної фізичної підготовки для фехтувальника. Фізична підготовка – невід’ємна частина тренувального процесу на всіх етапах багаторічної підготовки фехтувальників. Особливості ЗФП і СФП, характеристика засобів для розвитку фізичних якостей (сили, швидкісних і швидкісно-силових, спритності, витривалості, гнучкості).

Планування фізичної підготовки в річному і багаторічному тренувальному процесі фехтувальників. Співвідношення засобів фізичної і техніко-тактичної підготовки.

Загальнорозвиваючі вправи з різних видів спорту для розвитку сили, швидкісних і швидкісно-силових якостей, спритності, витривалості, гнучкості.

Спеціально-підготовчі вправи для розвитку специфічних якостей фехтувальника: ходьба випадами; стрибки; біг з поворотами та зміною напрямку

руху, темпу, ритму. Вправи для розвитку гнучкості. Швидкокісно-силові вправи: присідання з вистрибуванням вгору, назад, вліво, вправо; випади з положення низької стійки; стрибки одиночні, подвійні; пересування в бойовій стійці з високим підійманням стегон, зі зміною швидкості та ритму; виконання випадів, “тріскачки”, “стріли” за сигналом.

2.Удосконалення техніки і тактики фехтування в обраному виді зброї

Різновиди технічних прийомів і бойових дій. Значення техніки і тактики у фехтуванні. Взаємозв’язок техніки і тактики. Значення техніко-тактичної підготовки на етапах багаторічної підготовки фехтувальників.

Удосконалення техніки прийомів нападу та оборони з завданням розвитку координації, точності, швидкості, своєчасності виконання дій, варіативного виконання прийомів у взаємодії з партнером (тренером). Удосконалення тактичних дій та їх різновидів: атаки – основні, у відповідь, повторні, на підготовку; контратаки, пряма рука, обопільні атаки, реміз; захисти з відповідями конкретні та узагальнюючі.

3.Навчальні, тренувальні та змагальні поєдинки. Практика суддівства

Навчальні і тренувальні поєдинки, спрямовані на закріплення та удосконалення техніки атаквальних дій і активної оборони в умовах вибору дистанційних і моментних характеристик для їх застосування.

Навчальні і тренувальні поєдинки за завданнями: для розвитку вміння зберігати та змінювати дистанцію і характер дій на зброю суперника; для закріплення і удосконалення підготовчих дій, які сприяють активному застосуванню основних бойових дій; для розвитку відчуття дистанції і зброї, витривалості, швидкості дій, орієнтування в утруднених умовах (бій на межі та в критичний момент часу, бої при різному рахунку тощо); для розвитку техніко-тактичного репертуару.

Практика суддівства в якості старшого судді, судді-секретаря, судді-секундометриста .Послідовність дій ст. судді до початку поєдинку. Аналіз фраз та присудження уколів (ударів). Застосування штрафних санкцій.

Змістовий модуль 3. Основи техніки, тактики та методики навчання фехтуванню на рапірах

Тема 1. Основи техніки, тактики і методики навчання фехтуванню на рапірах

Характеристика сучасного фехтування на рапірах. Основні відмінності техніки рапірного фехтування. Особливості тактики фехтування на рапірах і причини, що їх обумовлюють. Засоби, методи і методичні прийоми, що застосовуються в процесі навчання. Послідовність початкового навчання. Форми організації навчального процесу. Структура групового уроку, основні завдання і засоби окремих частин уроку. Основи методики індивідуального навчання.

Тримання рапіри. Основні положення, рухи, пересування. Основні положення і рухи: стройова стійка, вихідне положення, привітання, бойова стійка. позиції, зміна позицій. Пересування кроками вперед і назад, скачками вперед і назад, випад, стріла, тріскачка. Різноманітні комбінації пересувань зі зміною кінемато-динамічних характеристик. Позиції і з'єднання 4,6,7,8 1,2,3. Зміна позицій і з'єднань.

Вивчення та удосконалення простих атак уколом прямо, переводом, переносом з різних дистанцій і вихідних положень зброї. Вивчення і удосконалення простих захистів і відповідей. Захисти: прямі, напівколові, колові. Відповіді прямо, з переводом, переносом.

Вивчення та удосконалення складних дій нападу: атаки з правдивими (дійсними) і удаваними діями на зброю, атаки з одним і декількома фінтами, комбіновані атаки. Виконання атак з різних вихідних положень зброї і різних дистанцій.

Вивчення та удосконалення складних захистних дій. Виконання різноманітних сполучень типу 4-6, 6-4, 4-6-4, 4-коло 6, 7-4- коло 6, 7- коло 4, 4-коло 4 -6 та інших, стоячи на місці, зі зближенням. Складні відповіді з фінтами,

з затримкою. Контрзахисти і контрвідповіді, побудова багатотемпових захисних зв'язок.

Вивчення тактичних різновидів простих атак, захистів і відповідей. Атаки основні, на підготовку, у відповідь, повторні. Контратаки з випередженням, з опозицією, з ухилом. Захисти конкретні та узагальнюючі.

Основи суддівства поєдинків у фехтуванні на рапірах. Функції старшого судді. Тактичні пріоритети, обумовлені правилами змагань, та їх визначення. Використання суддівської термінології. Практика суддівства в ролі старшого судді. Удосконалення техніки і тактики рапірного фехтування в навчальних. Тренувальних і змагальних поєдинках. Практика у проведенні окремих вправ і частин групового уроку. Практика індивідуальних уроків. Удосконалення навиків виявляти і виправляти помилки при виконанні вправ.

Тема 2. Основи організації та проведення змагань.

Положення про змагання і кошторис – основні документи, що регламентують організацію і проведення змагань. Організації і особи, що відповідають за проведення змагань. Підготовка місць змагань, обладнання, інформація про змагання, підготовка місць для проживання і харчування учасників.

Характер і способи проведення змагань. Вибір способу проведення змагань, розрахунок часу, складання програми. Жеребкування особистих і командних змагань. Зведений протокол змагань. Інформація в ході змагань. Склад і обов'язки головної суддівської колегії. Функції старшого судді і судді-секундометриста. Технологія суддівства змагальних поєдинків на рапірах. Перевірка зброї та спорядження: клинок, накінецьник, гарда, рукавиця, маска, костюм, струмопровідна куртка, особистий шнур. Спосіб нанесення уколів. Уражувана і неуразувана поверхня. Пріоритет укола у фехтувальній фразі.

Змістовий модуль 4. Підготовка фехтувальників у змагальному періоді річного циклу тренувань.

1. Загальна і спеціальна фізична підготовка

Особливості прояву фізичних якостей у спеціалізованій діяльності фехтувальників. Взаємозв'язок комплексного та цілеспрямованого розвитку

фізичних якостей. Спеціально-підготовчі вправи для розвитку фізичних і психомоторних якостей. Методика складання комплексів вправ для розвитку окремих рухових якостей фехтувальників.

Вправи без зброї та зі зброєю в пересуваннях з різною швидкістю, ритмом, темпом. Вправи в переміні позиції на місці та в процесі пересувань, “бій з уявним суперником”.

Вправи з партнером у маневруванні з переміною позицій, з’єднань, дій на зброю змінюючи просторові, часові та динамічні характеристики.

Вправи на підсобних снарядах: уколи (удари) в мішень з різних дистанцій та вихідних положень зброї. Імітація уколів (ударів) прямо, переводом, переносом, з фінтами, дією на зброю, відпрацьовуючи правильну координацію та точність нанесення уколів (ударів).

Спеціально-підготовчі вправи за різними завданнями, сигналами, командами викладача для розвитку швидкості реагування, уваги, пам’яті та інших психомоторних якостей.

2. Удосконалення техніки і тактики фехтування в обраному виді зброї

Удосконалення тактичних дій та їх різновидів: атаки – основні, у відповідь, повторні, на підготовку; контратаки, пряма рука, обопільні атаки, реміз; захисти з відповідями конкретні та узагальнюючі.

Розширення репертуару підготовчих та основних дій. Удосконалення вмінь проводити розвідку атакувальних намірів суперника та підібрати способи протидії атакам; проводити розвідку захисних дій суперника та вибирати найбільш ефективні засоби нападу; викликати у суперника бажані атакувальні і захисні наміри.

Аналіз помилок, які зустрічаються в окремих компонентах техніки прийомів фехтування: в амплітуді, координації, точності, просторових співвідношеннях при веденні клинка до уражуваної поверхні. Аналіз методичних прийомів, що сприяють попередженню помилок в техніці виконання: точне відтворення прийому в цілому і по частинах; пояснення координаційних взаємовідношень озброєної руки і ніг; надання допомоги при

виконанні (ведення клинка рукою разом з рукою учня) ; індивідуальне обслуговування учня при виконанні прийому по частинах і в цілому.

Помилки, які зустрічаються при виконанні дій тактичної спрямованості: раннє реагування на фінти суперника; неадекватна оцінка зміни дистанції, амплітуди, глибини і швидкості руху клинка; запізніле реагування на дійсні загрози тощо.

Аналіз методичних прийомів, що застосовуються для виправлення помилок в тактиці дій: недотримання умов виконання; невідповідність темпу і ритму дій при обслуговуванні партнера.

3. Навчальні, тренувальні та змагальні поєдинки. Практика суддівства

Проведення вправ з взаємодопомогою при вивченні та удосконаленні прийомів і дій (на місці, в пересуваннях, в умовах протидії партнера).

Проведення вправ у взаємоуроках з метою удосконалення техніки і тактики дій, що вивчались. Аналіз завдань та послідовність дій обох партнерів, взаємна допомога у створенні умов для якісного виконання вправ.

Проведення вправ у “контрах” (обумовлених, необумовлених, з вибором) і ріпостній грі. Аналіз завдань для самостійного виконання вправ у “контрах” і ріпостній грі.

Функції старшого судді, судді-секретаря, судді-секундометриста. Аналіз порушень правил змагань та санкцій за різні види порушень.

Аналіз суддівських термінів. Послідовність аналізу тренувальної фрази. Синхронне застосування суддівських термінів і жестів.

Технологія суддівства тренувальних поєдинків у ролі старшого судду, асистента ст. судді, судді-секретаря, судді-секундометриста.

Практика застосування штрафних санкцій за порушення правил змагань. Удосконалення навиків застосування суддівських термінів і жестів.

**4. Структура навчальної дисципліни
(денна форма навчання)**

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
		лек.	мет.	прак.	сем.	с.р.
1	2	3	4	5	6	7
Модуль 1						
Змістовий модуль 1. Загальні основи теорії фехтування						
1	2	3	4	5	6	7
Тема 1. Фехтування як олімпійський вид спорту і засіб фізичного виховання	7	2	-	-	3	2
Тема 2. Історія та сучасний стан розвитку фехтування у світі	9	2	2	-	3	2
Тема 3. Розвиток фехтування в Україні	9	2	2	-	3	2
Тема 4. Класифікація прийомів і бойових дій. Термінологія фехтування.	9	2	2	-	3	2
Тема 5. Засоби і методи навчання і тренування фехтувальників	9	2	2	-	3	2
Тема 6. Причини виникнення травм та їх профілактика. Техніка безпеки на заняттях фехтуванням.	4	-	2	-	-	2
Разом за змістовим модулем 1	47	10	10	-	15	12
Змістовий модуль 2. Удосконалення спортивної майстерності у підготовчому періоді річного циклу тренувань						
Тема 1. Загальна і спеціальна фізична підготовка	45	-	-	40	-	5
Тема 2. Удосконалення техніки і тактики фехтування в обраному виді зброї	35	-	-	30	-	5
Тема 3. Навчальні, тренувальні та змагальні поєдинки. Практика суддівства	35	-	-	30	-	5
	115	-	-	100	-	15
Разом за змістовим модулем 2	115	-	-	100	-	15
Модуль 2						

Змістовий модуль 3. Основи техніки, тактики та методики навчання фехтуванню на рапірах						
1	2	3	4	5	6	7
Тема 1. Основи техніки, тактики та методики навчання фехтуванню на рапірах	38	2	4	26	2	4
Тема 2. Основи організації та проведення змагань.	18	2	2	-	2	4
Разом за змістовим модулем 3	56	4	6	26	4	8
Змістовий модуль 4. Удосконалення спортивної майстерності у змагальному періоді річного циклу тренувань						
Тема 1. Загальна і спеціальна фізична підготовка	47	-	-	42	-	5
Тема 2. Удосконалення техніки і тактики фехтування в обраному виді зброї	47	-	-	42	-	5
Тема 3. Навчальні, тренувальні та змагальні поєдинки. Практика суддівства	47	-	-	42	-	5
	141	-	-	126	-	15
Разом за змістовим модулем 4	141	-	-	126	-	15
Усього годин	360	14	16	252	14	20

5. Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Фехтування як олімпійський вид спорту і засіб фізичного виховання	2
2.	Історія та сучасний стан розвитку фехтування у світі	2
3.	Розвиток фехтування в Україні	2
4.	Класифікація прийомів і бойових дій. Термінологія фехтування	2
5.	Засоби і методи навчання і тренування фехтувальників	2
6.	Основи техніки, тактики та методики навчання фехтуванню на рапірах	2
7.	Основи організації та проведення змагань.	2
	Разом	14

6. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Фехтування як олімпійський вид спорту і засіб фізичного виховання	3
2.	Історія та сучасний стан розвитку фехтування у світі	3
3.	Розвиток фехтування в Україні	3
4.	Класифікація прийомів і бойових дій. Термінологія фехтування	3
5.	Засоби і методи навчання і тренування фехтувальників	3
6.	Основи техніки, тактики та методики навчання фехтуванню на рапірах	2
7.	Основи організації та проведення змагань.	2
Разом		14

7. Теми практичних занять з ТіМОВС

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Основні положення, рухи зброєю та пересування рапіристів	2
2.	Техніка простих атак прямо і переводом. Захисти 4,6, відповіді	2
3.	Удосконалення пересувань, простих атак, захистів і контрзахистів з відповіддю прямо і переводом	2
4.	Вивчення атак з батманом. Захисти 4, 6 прями і колові	2
5.	Вивчення атак з захватом у верхні позиції	2
6.	Удосконалення атак з батманом і захватом у верхні і нижні позиції	2
7.	Вивчення атак з фінтами, складних атак з відповіддями	2
8.	Вивчення комбінованих атак. Контратака з випередженням	2
9.	Удосконалення складних атак, захистів з відповіддю.	2
10.	Удосконалення контратак у відступі після невдалої атаки.	2
11.	Тактичні різновиди атак. Основи суддівства боїв	2
12.	Бойова і суддівська практика	2
13.	Практика проведення індивідуальних уроків	2
Разом		26

8. Теми практичних занять з СПВ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
-------	------------	-----------------

1.	Практика проведення спеціальних вправ з партнером. Аналіз вправ з партнером технічної і тактичної спрямованості	2
2.	Загальна і спеціальна фізична підготовка .Загальнорозвиваючі вправи на розвиток сили, витривалості ,гнучкості та спритності.	3
3.	Удосконалення техніки і тактики в обраному виді зброї. Удосконалення пересувань, позицій і з'єднань з завданнями варіативного виконання прийомів за кінематичними і динамічними характеристиками	2
4.	Удосконалення простих атакуючих дій та захистів у вправах з партнером.	2
5.	Навчально-тренувальні бої з техніко-тактичною спрямованістю	3
6.	Удосконалення вмінь пояснювати і показувати прийоми ,ставити завдання, виявляти та виправляти помилки	2
7.	Загальна і спеціальна фізична підготовка .Спеціально-підготовчі вправи для розвитку швидкісної витривалості, швидкості реагувань, відчуття дистанції та зброї.Вправи з обтяженнями та елементами одноборства.	2
8.	Удосконалення атак з дією на зброю та захистів від них в індивідуальних уроках з тренером та тренувальних поєдинках.	2
9.	Удосконалення комбінованих атак та захистів від них у вправах з партнером та тренувальних поєдинках.	2
10.	Навчально-тренувальні поєдинки. Тренувальні бої з моделюванням певних тактичних ситуацій та різних стилів змагальної діяльності.	3
11.	Практика проведення індивідуального уроку. Структура індивідуального уроку. Методичні прийоми при виправленні помилок	2
12.	Практика проведення індивідуального уроку, оволодіння методикою проведення уроку різної спрямованості.	2
13.	Загальна і спеціальна фізична підготовка. Поточне і повторне виконання загально і спеціально підготовчих вправ безперервними серіями впродовж 10-20 сек. 3 відпочинком 5-10 сек. між серіями.	2
14.	Удосконалення бойових дій в різних умовах виконання (умисних, експромтних, першого і другого намірів. Індивідуальні уроки. Тренувальні бої з пройденого матеріалів.	2
15.	Удосконалення бойових дій в різних умовах виконання (з тактичною правотою, з вирашем фехтувального темпу, з опозицією, з ухилом.)	2
16.	Навчально-тренувальні бої спеціальної спрямованості на розвиток швидкісної витривалості та спеціальної	2

	працездатності.	
17.	Навчально-тренувальні бої. Удосконалення атакуючих дій, зустрічних нападів та інших засобів протидії супернику в умовах змагальних поєдинків.	3
18.	Навчальні, змагальні та тренувальні бої. Судівство змагальних боїв.	2
19.	Загальна і спеціальна фізична підготовка. Безперервне виконання пересувань кроками, стрибками, випадами, тріскачками впродовж 2-3хв. З відпочинком 1 хв. між серіями	2
20.	Розширення арсеналу бойових дій в певних ситуаціях бою(на останній хв., на межі поля бою, в умовах виграшу і програшу).	2
21.	Розширення кола атак і зустрічних нападів, тренувальні бої з пройденого матеріалу.	2
22.	Удосконалення бойових дій в умовах моделювання певних стилів змагальної діяльності.	3
23.	Загальна та спеціальна фізична підготовка. Виконання рухів зброєю(зміна позицій, виконання фінтів, батмани, натиски , зав'язування).	2
24.	Удосконалення простих атакуючих дій та складних захистів. Індивідуальні уроки.	2
25.	Удосконалення складних атакуючих дій. Навчально-тренувальні бої з пройденого матеріалу.	2
26.	Уколи в мішень з кроком вперед, випадом, кроком випадом, тріскачкою.	2
27.	Удосконалення атак з дією на зброю, колові захисти. Робота з партнером. Тренувальні бої з пройденого матеріалу.	3
28.	Загальна та спеціальна фізична підготовка. Уколи в мішень з різних дистанцій.	2
29.	Загальна та спеціальна фізична підготовка. Виконання рухів зброєю(зміна позицій, виконання фінтів, батмани, натиски , зав'язування).	2
30.	Удосконалення дій нападу та оборони у вправах з партнером.	2
31.	Написання конспекту підготовчої частини уроку. Форма конспекту. Підбір фізичних вправ та послідовність їх застосування, правила запису конспекту.	2
32.	Загальна та спеціальна фізична підготовка. Вправи на розвиток швидкісної витривалості., вправи з обтяженнями.	2
33.	Удосконалення пересувань, позицій, з'єднань із завданням варіативного виконання прийомів за кінематичними і динамічними характеристиками. Вправи з партнером.	2
34.	Удосконалення простих атак та захистів. Індивідуальні	3

	уроки. Навчально-тренувальні бої з пройденого матеріалу.	
35.	Проведення індивідуального уроку з постановкою конкретних завдань.	2
36.	Удосконалення атак з дією на зброю та захисти від них. Батмани, захвати, натиски., зав'язування у вправах з партнером.	2
37.	Начально-тренувальні бої з техніко-тактичною спрямованістю.(бої на ураження певних секторів).	2
38.	Загальна та спеціальна фізична підготовка. Удосконалення вибухової швидкості.	2
39.	Удосконалення складних атак та складних захистів у вправах з партнером.	2
40.	Контрольні бої.	2
41.	Удосконалення бойових дій в різноманітних умовах виконання. Індивідуальні уроки.	2
42.	Уколи в мішень з кроком вперед, випадом, кроком випадом, тріскачкою.	3
43.	Удосконалення бойових дій в різних умовах виконання (умисних, експромтних, першого і другого намірів. Індивідуальні уроки. Тренувальні бої з пройденого матеріалів.	2
44.	Загальна та спеціальна фізична підготовка. Виконання рухів зброєю(зміна позицій, виконання фінтів, батмани, натиски , зав'язування).	2
45.	Начально-тренувальні бої з техніко-тактичною спрямованістю.(бої на ураження певних секторів).	2
46.	Загальна та спеціальна фізична підготовка. Уколи в мішень з різних дистанцій.	2
47.	Навчально-тренувальні бої з застосуванням певного прийому в різних тактичних ситуаціях.	2
48.	Розширення кола атак ,зустрічних нападів, захистів з відповідями після різноманітних способів підготовки.	2
49.	Бойова практика на 5 уколів	3
50.	Проведення індивідуального уроку, суддівська практика.	2
51.	Загальна і спеціальна фізична підготовка .Спеціально-підготовчі вправи для розвитку швидкісної витривалості, швидкості реагувань, відчуття дистанції та зброї.Вправи з обтяженнями та елементами одноборства.	2
52.	Робота на мішені з різних дистанцій (ближня, середня, дальня).	2
53.	Удосконалення дій нападу та оборони у вправах з партнером.	2
54.	Удосконалення складних атакуючих дій. Навчально-тренувальні бої з пройденого матеріалу.	2
55.	Загальна та спеціальна фізична підготовка. Вправи на розвиток швидкісної витривалості., вправи з	3

	обтяженнями	
56.	Удосконалення комбінованих атак та захистів від них у вправах з партнером та тренувальних поєдинках.	2
57.	Удосконалення комбінованих атак та захистів від них у вправах з партнером та тренувальних поєдинках.	2
58.	Загальна та спеціальна фізична підготовка. Виконання рухів зброєю(зміна позицій, виконання фінтів, батмани, натиски , зав'язування).	2
59.	Уколи в мішень з різних дистанцій. Індивідуальні уроки	2
60.	Удосконалення дій нападу та оборони у вправах з партнером.	2
61.	Навчально-тренувальні бої з застосуванням певного прийому в різних тактичних ситуаціях.	2
62.	Удосконалення бойових дій в умовах моделювання певних стилів змагальної діяльності.	3
63.	Удосконалення атак з дією на зброю, колові захисти. Робота з партнером. Тренувальні бої з пройденого матеріалу.	2
64.	Навчально-тренувальні бої спеціальної спрямованості на розвиток швидкісної витривалості та спеціальної працездатності.	2
65.	Розширення кола атак і зустрічних нападів, тренувальні бої з пройденого матеріалу.	2
66.	Начально-тренувальні бої з техніко-тактичною спрямованістю.(бої на ураження певних секторів).	2
67.	Начально-тренувальні бої з техніко-тактичною спрямованістю.(бої на ураження певних секторів).	2
68.	Загальна та спеціальна фізична підготовка. Вправи на розвиток швидкісної витривалості., вправи з обтяженнями.	2
69.	Бойова практика.	2
70.	Пересування, робота з партнером, робота на тренажерах	2
71.	Загальна та спеціальна фізична підготовка. Виконання рухів зброєю(зміна позицій, виконання фінтів, батмани, натиски , зав'язування).	2
72.	Удосконалення складних атакуючих дій. Навчально-тренувальні бої з пройденого матеріалу.	3
73.	Навчально-тренувальні бої спеціальної спрямованості на розвиток швидкісної витривалості та спеціальної працездатності	2
74.	Удосконалення бойових дій в різних умовах виконання (умисних, експромтних, першого і другого намірів. Індивідуальні уроки. Тренувальні бої з пройденого матеріалів.	2
75.	Удосконалення атак з дією на зброю та захистів від них в індивідуальних уроках з тренером та тренувальних	3

	поєдинках.	
76.	Практика проведення індивідуального уроку. Структура індивідуального уроку. Методичні прийоми при виправленні помилок	2
77.	Загальна і спеціальна фізична підготовка .Спеціально-підготовчі вправи для розвитку швидкісної витривалості, швидкості реагувань, відчуття дистанції та зброї.Вправи з обтяженнями та елементами одноборства.	2
78.	Удосконалення комбінованих атак та захистів від них у вправах з партнером та тренувальних поєдинках.	2
79.	Загальна та спеціальна фізична підготовка. Виконання рухів зброєю(зміна позицій, виконання фінтів, батмани, натиски , зав'язування).	2
80.	Удосконалення атак з дією на зброю та захистів від них в індивідуальних уроках з тренером та тренувальних поєдинках.	2
81.	Загальна та спеціальна фізична підготовка. Удосконалення вибухової швидкості.	2
82.	Розширення кола атак і зустрічних нападів, тренувальні бої з пройденого матеріалу.	2
83.	Начально-тренувальні бої з техніко-тактичною спрямованістю.(бої на ураження певних секторів).	3
84.	Загальна та спеціальна фізична підготовка. Виконання рухів зброєю(зміна позицій, виконання фінтів, батмани, натиски , зав'язування).	2
85.	Загальна та спеціальна фізична підготовка. Вправи на розвиток швидкісної витривалості., вправи з обтяженнями.	2
86.	Загальна та спеціальна фізична підготовка. Уколи в мішень з різних дистанцій.	2
87.	Удосконалення бойових дій в різних умовах виконання (умисних, експромтних, першого і другого намірів. Індивідуальні уроки. Тренувальні бої з пройденого матеріалів.	2
88.	Удосконалення складних атак та складних захистів у вправах з партнером.	2
89.	Загальна та спеціальна фізична підготовка. Вправи на розвиток швидкісної витривалості., вправи з обтяженнями	2
90.	Удосконалення атак з дією на зброю, колові захисти. Робота з партнером. Тренувальні бої з пройденого матеріалу.	3
91.	Практика проведення спеціальних вправ з партнером. Аналіз вправ з партнером технічної і тактичної спрямованості	2
92.	Розширення арсеналу бойових дій в певних ситуаціях бою(2

	на останній хв., на межі поля бою, в умовах виграшу і програшу).	
93.	Навчально-тренувальні бої. Теоретичне тестування (опитування).	2
94	Контрольні бої.	2
95	Удосконалення бойових дій в різноманітних умовах виконання. Індивідуальні уроки.	2
96	Уколи в мішень з кроком вперед, випадом, кроком випадом, тріскачкою.	2
97	Удосконалення бойових дій в різних умовах виконання (умисних, експромтних, першого і другого намірів. Індивідуальні уроки. Тренувальні бої з пройденого матеріалів.	2
98	Загальна та спеціальна фізична підготовка. Виконання рухів зброєю(зміна позицій, виконання фінтів, батмани, натиски , зав'язування).	2
99	Загальна та спеціальна фізична підготовка. Уколи в мішень з різних дистанцій.	2
100	Навчально-тренувальні бої з застосуванням певного прийому в різних тактичних ситуаціях.	3
101	Розширення кола атак ,зустрічних нападів, захистів з відповідями після різноманітних способів підготовки.	2
102	Бойова практика на 5 уколів	2
103	Проведення індивідуального уроку, суддівська практика.	2
104	Загальна і спеціальна фізична підготовка .Спеціально-підготовчі вправи для розвитку швидкісної витривалості, швидкості реагувань, відчуття дистанції та зброї.Вправи з обтяженнями та елементами одноборства.	2
105	Робота на мішені з різних дистанцій (ближня, середня, дальня).	2
Разом		226

9. Теми методичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Історія та сучасний стан розвитку фехтування у світі	2
2.	Розвиток фехтування в Україні	2
3.	Класифікація прийомів і бойових дій. Термінологія фехтування	2
4.	Засоби і методи навчання і тренування фехтувальників	2
5.	Причини виникнення травм та їх профілактика. Техніка безпеки на заняттях фехтуванням.	2
6.	Аналіз техніки і тактики у фехтуванні на рапірах	2
7.	Методика початкового навчання фехтуванню на	2

	рапірах	
	Разом	16

10. Самостійна робота з ТіМОВС

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Фехтування в програмі Олімпійських ігор сучасності	2
2.	Історичні передумови виникнення спортивного фехтування	1
3.	Розвиток спортивного фехтування на різних континентах світу: історія та сучасність	1
4.	Розвиток фехтування в Україні	2
5.	Класифікація прийомів та бойових дій	2
6.	Основи техніки, тактики та методики навчання фехтуванню на рапірах	4
7.	Основи організації та проведення змагань	4
8.	Засоби та методи навчання фехтуванню	2
9.	Причини виникнення травм та їх профілактика	2
	Разом	20

11. Самостійна робота з СПВ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Методика навчання спеціальних вправ з партнером (реферат)	10
2.	Теоретико-методичні аспекти техніко-тактичної підготовки фехтувальників (реферат)	10
3.	Побудова річного макроциклу в фехтуванні.(реферат)	10
	Разом	30

12. Методи навчання

Словесні (лекції, пояснення, бесіди), наочні (ілюстрація, демонстрація), практичні (без суперника, з умовним суперником, з партнером, з суперником).

Методи контролю

Усне опитування, виконання практичних завдань, тестування, виконання контрольних робіт, написання рефератів.

13. Порядок оцінювання результатів навчання ТіМОВС – СПВ.

Загальна семестрова оцінка з дисципліни ТіМОВС – СПВ складається з двох обов'язкових модулів: **теоретичного (ТіМОВС)** і **практичного (СПВ)**. Вона обраховується як середнє арифметичне значення з суми балів цих двох модулів ділення на два. Мінімальний заліковий бал за всю дисципліну становить 61 (див. шкалу нижче). При цьому студент повинен набрати мінімум 61 бал окремо за кожний модуль теоретичний та практичний. Тобто, для отримання

заліку студент зобов'язаний набрати мінімум 122 бали ($61 \cdot 2 = 122$) за семестр з двох модулів. Якщо окремо в кожному з цих модулів студент набирає більше 100 балів, то все одно зараховується не більше 100 балів (перекидання надлишкових балів з **теоретичного в практичний** модуль та навпаки не дозволяється). Отже, максимум балів, які може набрати студент за сумою обох модулів складатиме 200 балів ($100 \cdot 2 = 200$). Кінцева середня семестрова оцінка в такому випадку становитиме максимум 100 балів за обидва модулі дисциплін.

Шкала оцінювання з модулів ТiМОВС та СПВ впродовж семестру.

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		Для екзамену, курсового проекту (роботи), практики, диф.заліку.	Для заліку
90-100	A	Відмінно	Зараховано
82-89	B	Добре	
75-81	C		
68-74	D		
61-67	E	Задовільно	
35-60	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання	Не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

I. Система нарахування балів з модулю ТiМОВС .

Період нарахування балів з модулю ТiМОВС триває від початку навчального семестру (перший день занять до завершення останнього заняття з ТiМОВС), тобто перед самим заліком.
Критерії оцінки успішності навчання з модулю ТiМОВС:

1. Підсумкове усне опитування (або письмове тестування) студента в кінці навчального семестру з метою визначення рівня його теоретичних знань за програмою семестрового курсу. Студенту пропонується 15 контрольних питань. За кожну правильну відповідь студент отримує 1 бал. Отже, студент може набрати максимум 15 балів.

2. Кількість відвіданих занять впродовж семестру. Одне заняття оцінюється в 3 бали. Наприклад, якщо студент відвідав: 5 занять – то він отримує додатково 15 балів, 10 занять – 30 балів, 15 занять – 45 балів тощо.

3. Рівень професійно-педагогічних знань, умінь і навичок. Оцінюються усні відповіді на семінарських заняттях. рівень володіння вміння та навичками на практичних і методичних заняттях..
За даним критерієм студентам нараховується такі бали:

- незадовільний рівень – 0 балів;
- середній рівень (оцінка 3,0 – 3,9) - 10 балів;
- добрий рівень (оцінка 4,0 – 4,5) - 20 балів;
- високий рівень (оцінка 4,6 – 5,0) - 30 балів.

4. Самостійна робота студентів у вигляді підготовки рефератів за темами навчальної програми. Підготовка одного реферату оцінюється в 5 балів. Студент може підготувати до 3 самостійних робіт (рефератів). Студент може набрати максимум 15 балів за самостійну роботу впродовж семестру. За участь офіційних змагань календарного плану федерації (України, області), студент звітує із наданням доказів своєї участі (копії протоколів змагань, медалі, дипломи, грамоти, фото і відеоматеріалів власних виступів на цих змаганнях).

5. Участь у суддівстві змагань впродовж семестру. Студент може отримати максимум 15 балів (з розрахунку 5 балів за одне змагання).

6. Підготовка наукової доповіді та участь у кафедральній, або загально університетській студентській науковій конференції. За підготовку та участь в кожній конференції нараховується від 20 до 30 балів.

II. Система нарахування балів з модулю СПВ .

Період нарахування балів з модулю СПВ триває від початку навчального семестру (перший день занять до завершення останнього заняття) тобто, перед самим заліком.

Критерії оцінки успішності навчання з модулю СПВ:

1. Відвідування навчально-тренувальних занять з СПВ. За одне відвідане заняття з СПВ студент отримує 2 бали. Загальна кількість балів за семестр підраховується множенням кількості відвіданих занять. Наприклад: за 20 відвіданих занять студент отримує 40 балів, за 30 відвіданих занять – 60 балів, за 40 відвіданих занять - 80 балів.

2. Результатів участі в офіційних календарних змаганнях національної федерації, а також у студентських змаганнях серед ВЗО. У командних змаганнях бали нараховуються з коефіцієнтом 0.5.

Кількість балів за різні види змагань:

1. Чемпіонати та кубки Європи, світу: 1 місце – 100 балів, 2 місце – 95 балів, 3 місце – 80 балів, участь – 60 балів;
2. Чемпіонат або Універсіада України: 1 місце – 70 балів, 2 місце – 60 балів, 3 місце – 50 балів, участь – 30 балів.
3. Чемпіонат кубок Львівської області: 1 місце – 40 балів, 2 місце – 30 балів, 3 місце – 20 балів, участь 10 балів.
4. Універсіада Чемпіонат серед студентів Львівщини: 1 місце – 30 балів, 2 місце – 20 балів, 3 місце – 10 балів, участь – 5 балів.
5. Міжнародні офіційні турніри на рівні національних збірних: 1 місце – 80 балів, 2 місце- 70 балів, 3 місце – 60 балів, участь – 50 балів.
6. Все українські офіційні турніри на рівні збірних областей: 1 місце – 60 балів, 2 місце- 50 балів, 3 місце- 40 балів, участь (вихід на двобій) – 20 балів.

7. Майстер-класи для студентів під час занять з СПВ. Проведення майстер-класів дозволяється для членів збірної команди України, які брали участь у міжнародних змаганнях. Один майстер-клас оцінюється в 10 балів.
8. Практична участь у наукових дослідженнях кафедри. На кафедрі проводиться науково-дослідна робота та експерименти з вивчення різних сторін підготовленості спортсменів. За одноразову участь у таких дослідженнях студентів нараховується 8 балів.

14. Методичне забезпечення

1. Мультимедійні презентації, відеозаписи змагань.
2. Електрообладнання для занять фехтуванням на рапірах, спеціальне екіпірування та спорядження.
- 3.

15. Рекомендована література Основна:

1. Бріскін Ю. А. Готовність спортсмена до прийняття оптимального рішення в ситуації спортивного двобою / Ю. А. Бріскін. – Львів : Ніка-Плюс, 1997. – 114 с.
2. Бріскін Ю. Результативно-значущі техніко-тактичні дії фехтувальниць-шпажисток різної кваліфікації / Юрій Бріскін, Зоряна Семеряк, Мар'ян Пітин // Фізична культура, спорт та здоров'я нації : зб. наук. пр. – Вінниця, 2014. – Вип. 18, т. 2. – С. 37 – 43.
3. Інноваційні засоби підготовки спортсменів у фехтуванні : монографія / Бріскін Ю. А., Задорожна О. Р., Пітин М. П. [та ін.]. – Львів : ЛДУФК, 2018. – 282 с.
4. Келлер В. С. Теоретико-методичні основи підготовки спортсменів / В. С. Келлер, В. М. Платонов. – Львів : Українська Спортивна Асоціація, 1992. – 269 с.
5. Келлер В. С. Деятельность спортсменов в вариативных конфликтных ситуациях : [монография] / В. С. Келлер. – Киев : Здоров'я, 1977. – 184 с.
6. Келлер В. Тренировка фехтовальщиков / В. Келлер, Д. Тышлер. – Москва : Физкультура и спорт, 1972. – 181 с.
7. Семеряк З. С. Удосконалення техніко-тактичної підготовленості фехтувальниць-шпажисток на етапі спеціалізованої базової підготовки : автореф. дис. ... канд. наук з фіз. виховання та спорту : [спец.] 24.00.01 „Олімпійський і професійний спорт” / Семеряк Зоряна Степанівна ; Львів. держ. ун-т фізичної культури. – Львів, 2015.– 20 с.
8. Фехтование. Правила соревнований. – Москва : Терра. Спорт, 1999. – 160 с.

9. Фехтование : учеб. для ин-тов физ. культуры / Д. А. Тышлер, В. С. Келлер, В. А. Андриевский [и др.]. – Москва : Физкультура и спорт, 1978. – 240 с.

Допоміжна:

10. Брискин Ю. А. Структура и содержание теоретической подготовки фехтовальщиков / Брискин Ю.А., Питын М.П., Задорожная О.Р. // Физическое воспитание студентов. – 2013. – № 04. – С. 10–14.
11. Бріскін Ю. Диференціація техніко-тактичної підготовки фехтувальників на шпагах з урахуванням способів управління зброєю / Бріскін Юрій, Смирновський Сергій, Пітин Мар'ян // Спортивний вісник Придніпров'я. – 2017. – № 2. – С. 27–31.
12. Бріскін Ю. Обґрунтування засобу теоретичної підготовки юних фехтувальників (на прикладі провідних фехтувальників України) / Бріскін Юрій, Пітин Мар'ян, Задорожна Ольга // Фізична культура, спорт та здоров'я нації : зб. наук. пр. – Вінниця, 2013. – Вип. 15. – С. 289–295.
13. Бріскін Ю. Обґрунтування програми диференціації техніко-тактичної підготовки фехтувальників на шпагах з урахуванням способів управління зброєю / Юрій Бріскін, Сергій Смирновський, Мар'ян Пітин // Вісник Прикарпатського університету. Серія: Фізична культура. – 2017. – Вип. 25/26. – С. 30–35.
14. Бріскін Ю. Техніко-тактичні дії фехтувальників-шпажистів високої кваліфікації в умовах змагальної діяльності / Бріскін Юрій, Смирновський Сергій, Семеряк Зоряна // Спортивний вісник Придніпров'я. – 2014. – № 3. – С. 18 – 21.
15. Бусол В. А. Фехтування. Навчальна програма для ДЮСШ, СДЮШОР, ШВСМ. / Бусол В. А. – Київ, 2011. – 43 с.
16. Задорожна О. Теоретична підготовка фехтувальників: стан та перспективи наукових досліджень / Задорожна Ольга // Спорт та сучасне суспільство: матеріал. V відкритої студ. наук. конф. – К. : Інтер-Сервіс, 2012. – С. 12-15.
17. Келлер В. С. Исследование деятельности спортсменов в вариативных конфликтных ситуациях : автореф. дис. ... д-ра пед. наук : [спец.] 13.00.04 „Теория и методика физического воспитания и спортивной 15 тренировки” / Келлер Владимир Станиславович ; ГЦОЛИФК. – Москва, 1975. – 33 с.
18. Келлер В. С. Соревновательная деятельность в системе спортивной подготовки / В. С. Келлер // Современная система спортивной подготовки : сб. науч. тр. – Москва : СААМ, 1995. – С. 41–50.
19. Неолімпійський спорт : навч. посіб. для студ, вищ. навч. закл. фіз. виховання і спорту / Є. В. Імас, С. Ф. Матвеев, О. В. Борисова [та ін.]. – Київ : НУФВСУ, 2015. – 184 с.

20. Організаційно-економічні чинники ефективності змагань із фехтування / Бріскін Ю. А., Пітин М. П., Нерода Н. В., Ваулін О. І. // Науковий часопис НПУ ім. М.П. Драгоманова. Серія 15. Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт) : [зб. наук. пр.]. – К., 2014. – Вип. 11 (52). – С. 21–24.
21. Оцінювання психофізіологічних станів у спорті : монографія / Г. В. Коробейников, Є. Н. Приступа, Л. Г. Коробейнікова, Ю. А. Бріскін. – Львів : ЛДУФК, 2013. – 312 с.
22. Пристрій для технічної підготовки фехтувальників : патент 87020 Україна : МПК А63В 69/02 (2006.01) / Бріскін Ю. А., Пітин М. П., Задорожна О. Р., Смирновський С. Б. – № а201311306 ; заявл. 23.09.2013 ; опубл. 27.01.2014, Бюл. № 2.
23. Розвиток та становлення спортивних єдиноборств у програмах Ігор Олімпіад сучасності / Євген Приступа, Юрій Бріскін, Артур Палатний, Мар'ян Пітин // Фізична активність, здоров'я і спорт. – 2017. – № 1 (27). – С. 3–19.
24. Семеряк З. Порівняльна характеристика рівня розвитку психофізичних якостей фехтувальниць-шпажисток різної кваліфікації / Зоряна Семеряк, Юрій Бріскін, Мар'ян Пітин // Спортивний вісник Придніпров'я. – 2015. – № 3. – С. 120 – 124.
25. Семеряк З. Засоби вдосконалення техніко-тактичної підготовленості фехтувальниць-шпажисток з використанням авторського тренажерного пристрою / Семеряк З., Бріскін Ю., Пітин М. // Науковий часопис Національного педагогічного університету ім. М. П. Драгоманова. Серія 15, Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт) : [зб. наук. пр.]. – Київ, 2013. – Вип. 10 (37). – С. 111–117.
26. Семеряк З. Техніко-тактична підготовка фехтувальників на шпагах: стан та перспективи досліджень / Зоряна Семеряк, Сергій Смирновський // Молода спортивна наука України : зб. наук. праць з галузі фіз. виховання, спорту і здоров'я людини. – Львів, 2013. – Вип. 17, т. 1. – С. 239–244.
27. Смирновський С. Б. Актуальні питання техніко-тактичної підготовки фехтувальників / Смирновський С. Б., Семеряк З. С., Бріскін Ю. А. // Психологічні, педагогічні та медико-біологічні аспекти фізичного виховання : матеріали IV Міжнар. електрон. наук.-практ. конф. – Одеса, 2013. – С. 35 – 37.
28. Тренажерні засоби в удосконаленні підготовленості спортсменів у фехтуванні / Бріскін Ю. А., Пітин М. П., Семеряк З. С., Задорожна О. Р., Смирновський С. Б. // Вісник Чернігівського національного педагогічного університету. Серія: Педагогічні науки. Фізичне виховання та спорт. – Чернігів, 2014. – Вип. 118, т. 2. – С. 30 – 34.

29. Тышлер Д. А. Спортивное фехтование : учебник для ВУЗов физ. культуры. – Москва : ФОН, 1997. – 389 с.
30. Характеристика комерційних змагань у фехтуванні / Юрій Бріскін, Мар'ян Пітин, Неоніла Нерода, Олександр Ваулін // Фізична культура, спорт та здоров'я нації : зб. наук. пр. – Вінниця, 2014. – Вип. 18, т. 1. – С. 356 – 361.

Інформаційні ресурси інтернет:

31. Improvement of technical and tactical training of qualified women epee fencers / Zoryana Semeryak, Yuriy Briskin, Ivan Karatnyk, Valeriy Melnyk, Viktoria Pasichnyk, Maryan Pityn // Journal of Physical Education and Sport. –2017. – Suppl. 17, is. 4, art 216. – P. 2116–2122. – Access mode: <http://repository.ldufk.edu.ua/handle/34606048/10693>
32. Improving technical preparedness of archers using directional development of their coordination skills on stage using the specialized basic training / Antonov Sergiy, Briskin Yuriy, Perederiy Alina, Pityn Maryan, Khimenes Khrystyna, Zadorozhna Olha, Semeryak Zoryana, Svystelnyk Irina // Journal of Physical Education and Sport. – 2017. – Vol. 17, is. 1. – P. 262–268. – Access mode: <http://repository.ldufk.edu.ua/handle/34606048/10576>
33. Pityn M. Features of theoretical training in combative sports / Pityn Maryan, Briskin Yuriy, Zadorozhna Olha // Journal of Physical Education and Sport. – 2013. – Vol. 13(2), art 32. – P. 195 –198. – Access mode: <http://repository.ldufk.edu.ua/handle/34606048/10459>
34. Pityn M. Theoretical training in fencing: state and prospects of researches / Maryan Pityn, Yuriy Briskin, Olga Zadorozhna // Фізична активність, здоров'я і спорт. – 2012. – № 3. – С. 23 – 28. – Access mode: <http://repository.ldufk.edu.ua/handle/34606048/10464>
35. Technical devices of improvement the technical, tactical and theoretical training of fencers / Briskin Yuriy, Pityn Maryan, Zadorozhna Olha, Smyrnovsky Serhiy, Semeryak Zoryana // Journal of physical education and sport. – 2014. – Vol. 14, is. 3. – P. 337–341. – Access mode: <http://repository.ldufk.edu.ua/handle/34606048/10464>
36. Електронний каталог ЛДУФК – <http://3w.ldufk.edu.ua/book/index.php>

37. Залікові вимоги з ТіМОВС

1. Коли була заснована Міжнародна федерація фехтування ?
а) 1896 р.; б) 1920 р.; в) 1913 р. ; г) 1900 р.;
2. Хто першим із вітчизняних фехтувальників відзначився на міжнародних змаганнях _____
а) Іван Сівербрік; б) Петро Заковорот; в) В. Лабендзієвський; г) І. Комаров
3. Хто з українських фехтувальників був першим призером Олімпійських Ігор _____
а) Григорій Кріс; б) Євген Череповський; в) Василь Станкович; г) Віктор Путятін

4. Офіційною мовою (ФІЕ) є _____
а) Англійська; б) Французька; в) Німецька; г) Італійська;
5. У яких Олімпійських іграх вперше взяла участь збірна команда України?
а) 1992 р. Барселона; б) 1988 Сеул; в) 1996 р. Атланта; г) 2000 р. Афіни;
6. На яких Олімпійських іграх вперше були проведені змагання з фехтування?
а) 1896 р. Афіни; б) 1904 р. Сент-Луїс; в) 1900 р. Париж; г) 1912 р. Стокгольм;
7. Стройова стійка – це: _____
а) Положення зброї і озброєної руки по відношенню до одного з секторів ураженої поверхні фехтувальника; б) Положення фехтувальника зі зброєю в строю; в) Положення готовності фехтувальника до бою; г) Положення з якого виконується салют;
8. Який прийом не відноситься до пересувань?
а) Атака з дією на зброю; б) Закривання з випаду вперед; в) „Стріла”;
г) Схресний крок назад;
9. Скільки позицій (положень зброї) існує у фехтуванні на рапірах?
а) 9; б) 3; в) 5; г) 6;
10. Що таке батман?
а) Тривала силова дія на зброю з метою виведення її з лінії уколу, яка виконується з одночасним входом у з'єднання. б) Ударна дія на зброю суперника з метою виведення її з лінії уколу; в) Короткочасна дія на зброю суперника в положеннях, коли клинки знаходяться у з'єднанні; г) Силова дія на зброю суперника з метою виведення її з лінії уколу з одночасним переміщенням в іншу позицію;
11. У поєдинку на рапірах суддя зарахує такий укол _____
а) Укол назустріч в руку; б) Укол з двома переводами в тулуб; в) Удар по лівій щоці;
г) Укол з переносом у маску;
12. Яка довжина клинка рапіри від вістря до гарди?
а) 100 см. б) 105 см. в) 85 см. г) 90 см.
13. Що таке тактична правота?
а) Характер ведення бою і сума способів обігрування суперника, які використовуються фехтувальником у двобої.
б) Принцип, який передбачає надання пріоритету фехтувальнику, що першим розпочав атаку; дає відповідь після захисту; виконав контратаку з випередженням на фехтувальний темп.
в) Переміщення клинка як при відсутності, так і при наявності контакту зі зброєю суперника.
г) Час, необхідний для одного фехтувального руху.
14. Дайте правильне визначення поняття „засоби спортивного тренування”
а) Лекції, бесіди, пояснення, вказівки, команди;
б) Показ, перегляд відеоматеріалів, ілюстрацій, малюнків.
в) Різноманітні фізичні вправи, що використовуються у процесі підготовки спортсменів;
г) Способи, за допомогою яких тренер добивається оволодіння учнями знаннями, вміннями і навиками;
15. Які з поданих нижче вправ відносяться до групи загально-підготовчих?
а) Тренувальні бої по завданню;
б) Пересування в бойовій стійці за командами тренера;
в) Присідання, біг, стрибки;

- г) Уколи в мішень з випадом;
16. Які з поданих нижче вправ відносяться до спеціально-підготовчих?
- а) Проведення змагальних боїв
б) Відпрацювання техніки простих атак з переводами.;
в) Стрибки в довжину з місця;
г) Присідання на одній нозі („пістолет”);
17. Що є найбільш розповсюдженим наочним методом навчання фехтувальників-початківців?
- а) Показ; б) Пояснення; в) Індивідуальний урок; г) Перегляд відеоматеріалів;
18. Який спосіб проведення змагань вважається найбільш об’єктивним?
- а) Змішаний; б) Спосіб прямого вибування; в) Відбірково-коловий; г) Коловий;
19. Які документи регламентують організацію та проведення змагань?
- а) Заявка на участь у змаганнях; б) Положення про змагання та кошторис;
в) Календар змагань; г) Наказ на відрядження;
20. Які змагання являються головним у системі підготовки збірної команди України:
- а) Кубок України;
б) етапи Кубка світу;
в) Чемпіонат світу;
г) Чемпіонат України;

Залікові вимоги з СПВ

1. До комбінованих атак відноситься _____
- а) Проста атака в голову; б) атака з батманом – фінтом в голову і ударом по правому боці; в) атака з фінтами по лівому-правому боці та ударом по голові; г) Атака уколом прямо;
2. Який прийом не відноситься до пересувань?
- а) Атака з дією на зброю; б) Закривання з випаду вперед; в) „Стріла”; г) Схресний крок назад;
3. Скільки позицій (положень зброї) існує у фехтуванні на шаблях?
- а) 9; б) 3; в) 5; г) 6;
4. Уколи з переносом виконуються
- а) Обходячи сильну частину зброї суперника знизу, ближче до гарди; б) Обходячи сильну частину зброї суперника зверху; в) Швидким перекиданням свого клинка через вістря зброї суперника; г) З вираженим протиставленням сильної частини клинка клинку суперника при значному напруженні кисті і всієї озброєної руки;
5. Що таке натиск?
- а) Короткочасна дія на зброю суперника в положенні, коли клинки знаходяться у з’єднанні; б) Силова дія на зброю суперника з метою виведення її з лінії уколу з одночасним переміщенням в іншу позицію; в) Тривала силова дія на зброю суперника з метою виведення її з лінії уколу, яка виконується з одночасним входом у з’єднання; г) Ударна дія на зброю суперника з метою виведення її з лінії уколу;

6. Яка довжина клинка рапіри?

- а) 100 см. б) 105 см. в) 85 см. г) 90 см.

7. Які з поданих пар позицій (положень зброї) приймаються по відношенню до одного і того ж сектора уражуваної поверхні?

- а) 6 і 5; б) 1 і 2; в) 7 і 3; г) 8 і 2;

8. Що є найбільш розповсюдженим наочним методом?

- а) Показ; б) Пояснення; в) Індивідуальний урок; г) Перегляд відеоматеріалів;

9. Яка із перерахованих вище вправ відповідає методу суворо-регламентованих вправ?

- а) Бій до першого уколу; б) Пересування під команду тренера;
в) Гра в футбол тенісним м'ячем; г) Проведення боїв під час змагань;

10. Під час проведення особисто-командних змагань визначаються місця

- а) місце кожного учасника; б) місце кожного учасника, а також місця команд на основі особистих результатів кожного з членів команд; в) одночасно з місцем кожної команди, визначається особисті місця учасників змагань на основі командних результатів; г) лише кожної команди;

11. При відбірково-коловому способі проведення змагань _____

- а) Кожен учасник змагань зустрічається з усіма іншими учасниками;
б) Учасник, що програв зустріч, вибуває з подальших змагань;
в) Учасники розподіляються на групи, у яких кожен учасник зустрічається з усіма своїми суперниками по групі. Після змагань в групах, спортсмени, які посіли кращі місця у групах, переходять у наступний тур змагань, де знову розбиваються по групах, і так до фіналу; фінал 6-8 чол.
г) Усі спортсмени беруть участь у попередніх турах змагань в групах, а потім зустрічаються в турі прямого вибування.